

BELÜGYMINISZTERIUM
Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság
Országos Polgári Védelmi Főfelügyelőség

H-1149 Budapest, Mogyoródi út 43. ✉: 1903 Budapest, Pf.: 314
Tel: (06-1)469-4116 Fax: (06-1)469-4388

4. melléklet a /2013 BM OKF főigazgatói utasításhoz

SZERVEZETI ES MŰVELETI IRÁNYELV A NEMZETI MINŐSÍTÉSHEZ
alapvető szakmai követelmény a mentésbe bevonható hazai kutató-mentő feladatokat ellátó alegységhez
- búvár tevékenység -

SZERVEZETI ÉS MŰVELETI IRÁNYELV A NEMZETI MINŐSÍTÉSHEZ
Alapvető szakmai követelmény a mentésbe bevonható hazai kutató-mentő feladatokat ellátó alegységhez
- **búvár tevékenység** –

SZERVEZETI ÉS MŰVELETI IRÁNYELV

A Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság (BM OKF) célul tűzte ki, hogy a katasztrófavédelem rendszerében mentésbe bevonható, különlegesen felszerelt és felkészült önkéntes mentőszervezetek és önkéntes területi polgári védelmi szervezetek részére egy Szervezeti és Műveleti Irányelvet ad ki.

A Szervezeti és Művelet Irányelv alaprendeltetése az, hogy a mentésbe bevonható önkéntes mentőszervezetek és önkéntes területi polgári védelmi szervezetek (a továbbiakban összegezve: szervezetek) részére ajánlásként megfogalmazzon egy alapvető szakmai követelményt. A BM OKF szándéka az, hogy azon szervezetekkel kíván a jövőben együttműködni, illetve azon szervezeteket kívánja a mentésbe, kárelhárításba bevonni, amelyek megfelelnek ezen minimum szakmai követelményrendszernek és ez alapján minősítetik magukat.

A szervezeteknek szóló minimum szakmai követelményrendszer egy Szervezeti és Műveleti Irányelv formájában kerül szabályozásra, hét szakterületet érintve:

- alapvető vízkár-elhárítási tevékenység
- a városi kutató és mentő (USAR), műszaki mentő képességek. (nehéz kategória javasolt minimum létszám 55 fő), közepes kategória 38 fő, könnyű kategória 12 fő
- kereső kutyás tevékenység
- búvár tevékenység
- vezetés irányítás, logisztika
- kötéltechnikai mentés
- vízi mentési képességek

Az USAR szakterületen három minősítés adható ki: nehéz (javasolt létszám 55 fő), közepes (38 fő) és könnyű kategória (12 fő). A szakmai minősítést a BM OKF által kijelölt szakértői csoport fogja végezni. A BM OKF egységesíteni kívánja a BM OKF területi szerveinél megkötött Együttműködési Megállapodásokat. Szakmai követelményként elvárás, hogy a jövőben azon önkéntes mentőszervezetekkel kerüljön megyei vagy fővárosi szintű Együttműködési Megállapodás megkötésre, amelyek megfelelnek a Szervezeti és Műveleti Irányelvnek és alávetik magukat egy nemzeti minősítésnek. A megalakításra kerülő önkéntes területi polgári védelmi szervezetek felépítésében és működésében követniük kell a Szervezeti és Műveleti Irányelvet.

Szervezetek részére első alkalommal egy rendszerbeállító gyakorlat keretében történik a nemzeti minősítés, amelyre egy bemutatkozó háttéranyagot (portfoliót) kell a szervezetnek benyújtania. A háttéranyaggal és a terepen végrehajtott gyakorlattal bizonyítani kell a Szervezeti és Műveleti Irányelvnek való megfelelést. Évente kell képzés, felkészítés vagy bemutatók formájában frissíteni a megszerzett tudást és szinten tartani a szervezet készültségét. A minősítést ötévente kell teljes körűen megismételni. A minősített szervezetek számára egy igazoló okirat kerül kiadásra, amely feljogosítja a szervezetet, hogy mentésben vehessen részt.

A szervezetek szakmai irányítását a BM OKF Országos Polgári Védelmi Főfelügyelősége végzi. A BM OKF külön együttműködési megállapodást egyik önkéntes mentőszervezettel sem köt, azt a területi szervek hatáskörébe utalja.

SZERVEZETI ÉS MŰVELETI IRÁNYELV A NEMZETI MINŐSÍTÉSHEZ
Alapvető szakmai követelmény a mentésbe bevonható hazai kutató-mentő feladatokat ellátó alegységhez
 - **búvár tevékenység** –

Megalakulás	
1. Búvár alegység megalakulása	I/N
1.1. A szervezet/alegység képes alkalmazás esetén szakmai minimum követelményeknek megfelelő képzettséggel és felszereléssel az alegység taglistájában szereplő, minimum 3 fő (2 búvár+1 felszíni segítő/biztosítóbúvár/merülés vezető) kiállítására.	
1.2. A szervezet/alegység elfogadja azt az alapelvet, mely szerint közös érdek, hogy Magyarországon szakmailag felkészült, vizsgázott személyek legyenek bevonva a mentésbe.	
1.3. A szervezet/alegység elfogadja, hogy merülési tevékenységre vonatkozóan a Magyar Búvár Szakszövetség Merülési Szabályzata és a MSZ 20358:2002 szabvány (Munkavédelmi követelmények) érvényes.	
2. Alapvető általános elvárások, követelmények	
2.1 Szervezeti elvárások	I/N
2.1.1 Önálló jogi személyiséggel rendelkező szervezet (egyesület, alapítvány, gazdasági társaság), vagy Bt., KKT.	
2.1.2 Rendelkezik bírósági/cégbírósági bejegyzést igazoló dokumentumokkal.	
2.1.3 Legalább 1 éve bejegyzett szervezet Magyarországon	
2.1.4 Tagja vagy tagfelvétele folyamatban van, vagy együttműködési megállapodással rendelkezik a Magyar Búvár Szakszövetséggel vagy a Magyar Élet- és Vízimentő Szakszövetséggel vagy az Ipari Búvárok Országos Szövetségével a tevékenység végzésére	
2.2. Alapvető általános elvárások, követelmények – amennyiben területi rendeltetésű mentőszervezet alegységeként alakult meg	I/N
2.2.1. Rendelkezik az alegység megalakulásáról szóló dokumentumokkal	
2.2.2.. Az alegység rendelkezik Eljárási Renddel a tagok mozgósítására és mentésbe történő bevonására.	

SZERVEZETI ÉS MŰVELETI IRÁNYELV A NEMZETI MINŐSÍTÉSHEZ
Alapvető szakmai követelmény a mentésbe bevonható hazai kutató-mentő feladatokat ellátó alegységhez
- bűvár tevékenység –

2.2.3. Az alegység kapcsolattartója rendelkezik bűvárszakmai területen szerzett merülés vezetői tapasztalatokkal	
2.3. Általános elvárások és követelmények	I/N
2.3.1. Eszközeik, felszereléseik 2 órán belül alkalmazható állapotban vannak tárolva	
2.3.2. A bűvár palackok a szükséges engedélyekkel rendelkeznek	
2.3.3. Rendelkezésre áll a személyek, felszerelések szállításához szükséges legalább 1 db jármű	
2.3.4. A szervezet/alegység bűvár bevetésre tervezett tagjai rendelkeznek minimum sportbűvár egészségügyi alkalmassággal	
2.3.5. A szervezet/alegység rendelkezik a megjelölt speciális alkalmazási műveletekhez esetlegesen szükséges engedélyekkel, gyakorlattal	
2.3.6. A szervezet/alegység tagjai önkéntes alapon vállalják a bűvár alegység alaprendeltetésében rögzített feladatait.	
2.3.7. A szervezet/alegység az együttműködési megállapodásban rögzített feladatokat vállalja.	
2.3.8. A szervezet/alegység vállalja a hazai minősítésten való részvételt, amelyet 5 évente megismétel a BM OKF által kijelölt szakértők előtt	
2.3.9. A szervezet/alegység a BM OKF és területi szerveinek igazgatási felügyeletét elfogadja	
2.3.10. A szervezet/alegység a Katasztrófavédelem által történő bevonás esetén elfogadja a BM OKF és területi szerveinek irányítási jogkörét.	
2.4. Adminisztrációra vonatkozó követelmények	I/N
2.4.1 A szervezet/alegység rendelkezik éves kiképzési, továbbképzési tervvel.	
2.4.2. A szervezet/alegység működése az alapdokumentumaiban rögzített módon, szabályosan történik.	
2.4.3. A szervezet/alegység aktualizált erő-eszköz kimutatással rendelkezik.	
2.4.4 A szervezet/alegység a személyekkel és a felszerelésekkel kapcsolatos adatszolgáltatásnak eleget tesz.	

SZERVEZETI ÉS MŰVELETI IRÁNYELV A NEMZETI MINŐSÍTÉSHEZ
Alapvető szakmai követelmény a mentésbe bevonható hazai kutató-mentő feladatokat ellátó alegységhez
 - **búvár tevékenység** –

2.5. Képzéssel kapcsolatos követelmények	I/N
2.5.1 Vállalja, hogy részt vesz gyakorlatokon a katasztrófavédelemmel vagy más búvár alegységgel közösen.	
2.5.2 Rendelkeznek a csapattagok a szakterületeknek megfelelő, dokumentálható képesítéssel.	
A Búvár szervezet/alegységgel kapcsolatos szakmai kritériumok	
3. Személyi kritériumok	
3.1. A Búvár szervezet/alegység tagjaival kapcsolatos szakmai kritériumok	I/N
3.1.1 A szervezet/alegység tagjai kiképzettek, rendelkeznek feladatuknak megfelelő, érvényes képesítéssel.	
3.1.2 A szervezet/alegység tagjai között árvízvédelmi gyakorlattal rendelkező személy is van, vagy vállalja annak katasztrófavédelmi gyakorlat során történő megszerzését	
3.2. A Búvár szervezet/alegység búvár tagjaival kapcsolatos szakmai kritériumok	I/N
3.2.1 A búvárok a Magyar Búvár Szakszövetség egyenértékűségi táblázata alapján (1. sz. melléklet) legalább 4. szintű búvár, vagy OKJ-s végzettségű „közlekedési és vízépítő búvár” minősítéssel rendelkeznek.	
3.2.2 A szervezet/alegység tagjai között merülés vezetői (1. sz. melléklet szerinti legalább 7. szintű búvár) végzettséggel rendelkező személy, vagy OKJ-s végzettségű „közlekedési és vízépítő búvár” is van.	
3.2.3 A búvárok között szárazruhás búvár gyakorlattal rendelkező személy is van.	
4. A Búvár szervezet/alegység tárgyi kritériumok	
4.1 Búvár szervezet/alegység részére általánosan szükséges eszközök	I/N
4.1.1 A feladat végrehajtásához szükséges egyéni védő felszerelésekkel rendelkeznek.	
4.1.2. Szervezet/alegység szinten egységes ruházattal és alegység azonosítóval rendelkeznek.	

SZERVEZETI ÉS MŰVELETI IRÁNYELV A NEMZETI MINŐSÍTÉSHEZ
Alapvető szakmai követelmény a mentésbe bevonható hazai kutató-mentő feladatokat ellátó alegységhez
 - **búvár tevékenység** –

4.2. Búvár szervezet/alegység részére minimálisan szükséges búvár eszközök, felszerelések	I/N
4.2.1 Búvárfelszerelés szállítására alkalmas eszközök (ládák, táskák)	
4.2.2 ABC felszerelések	
4.2.3 Víz hőfokához, összetételéhez megfelelő búvárruhák (nedves ill. száraz) illetve maszkok (normál ill. full-face)	
4.2.4. Autonóm légzőkészülékek	
4.2.5. A merülés körülményeinek megfelelő nyomáscsökkentő berendezések	
4.2.6. A merülés körülményeinek megfelelő kiegyensúlyozó térfogatok (BC)	
4.2.7. Biztosító kötél, és/vagy lehetőség szerint víz alatti elektronikus kommunikációs rendszer	
5. Infokommunikációs kritériumok	
5.1 Képes-e a szervezet/alegység kommunikálni:	I/N
5.1.1 Belső irányba (csapaton belüli kommunikáció a csapattagokkal)	
5.1.2 Csapaton belüli kommunikációra víz alatt (kötél jelzések v. búvár telefon)	
5.1.3 Kifelé (kárterületi kommunikáció)	
6. Szükséges dokumentumok	
6.1 Rendelkeznek-e a szervezet/alegység tagjai a következő személyi dokumentumokkal:	I/N
6.1.1 Érvényes személyi azonosító igazolvánnyal	
6.1.2 Csapattagok a kiképztségüket igazoló engedélyekkel (búvár igazolvány, kiscgépkézeli engedély stb.)	
6.1.3. Gépjárművezető a kategóriának megfelelő vezetői engedéllyel.	
6.2 Rendelkezik-e a szervezet/alegység az alábbi csapatot érintő dokumentumokkal:	I/N
6.2.1 A szervezet/alegység tagjainak névjegyzékével	

SZERVEZETI ÉS MŰVELETI IRÁNYELV A NEMZETI MINŐSÍTÉSHEZ
Alapvető szakmai követelmény a mentésbe bevonható hazai kutató-mentő feladatokat ellátó alegységhez
 - **bűvár tevékenység** -

6.2.2. A szervezet/alegység adatlapjával (kapacitás, képesség összesített kimutatása)	
6.2.3 A szervezet/alegység tagjainak kapcsolattartási adataival	
6.2.4 A felszerelések jegyzékével	
Alkalmazás esetén	
7. Aktiválás, mozgósítás	I/N
7.1. Képes-e a bűvár szervezet/alegység megérkezni a kijelölt elindulási pontra az aktiválástól számított 12 órán belül (teljes készenlét elérése)?	
7.2 Vállalja, hogy együttműködik más bűvár alegységekkel	
7.3 Képes erőket-eszközöket összevonni és másik mentőcsapattal, alegységgel együtt dolgozni.	
8. Beavatkozás során	I/N
8.1. A szervezet/alegység mérlegeli-e alkalmazás esetén a rendelkezésére álló információk alapján, hogy milyen kutatási/mentési/műszaki felszerelést kell magával vinnie, amikor a műveletek helyszínére megy?	
8.2. Használ-e a szervezet/alegység technikai eszközöket a kutatási műveleteket megelőző felderítés során (GPS, iránytű, térképek, stb...)	
8.3. Értékeli-e a szervezet/alegység a rendelkezésre álló információkat a helyszíni felderítés eredményeinek tükrében	
8.4. Képes-e a szervezet/alegység kezelni a műszaki kutatás eszközeit a beavatkozás helyszínén	
8.5. A mentőcsapat végez-e koordinált kutatási műveleteket vagy részt vesz-e azokban?	
9. Szervezet/alegység alkalmazási területei (minimum 3 képesség szükséges)	I/N
9.1. A szervezet/alegység alkalmas-e árvízvédelmi tevékenységre	

SZERVEZETI ÉS MŰVELETI IRÁNYELV A NEMZETI MINŐSÍTÉSHEZ
Alapvető szakmai követelmény a mentésbe bevonható hazai kutató-mentő feladatokat ellátó alegységhez
- bűvár tevékenység –

9.2 A szervezet/alegység alkalmas-e állóvízben:	I/N
9.2.1 Tárgyak keresésére	
9.2.1 Személyek mentésére, keresésére	
9.2.1 Zárt térben való tevékenységre	
9.2.1 Víz alatti építési, bontási tevékenységre	
9.2.1 Víz alatti robbantási tevékenységre	
9.3 A szervezet/alegység alkalmas-e folyóvízben / sodrásban:	I/N
9.3.1 Tárgyak keresésére	
9.3.2 Személyek mentésére, keresésére	
9.3.3 Zárt térben való tevékenységre	
9.3.4 Víz alatti építési, bontási tevékenységre	
9.3.5 Víz alatti robbantási tevékenységre	
9.4 Speciális alkalmazások	I/N
9.4.1 A szervezet/alegység alkalmas-e jégről mentésre	
9.4.2 A szervezet/alegység alkalmas-e jég alatt tárgyak keresésére	
9.4.3 A szervezet/alegység alkalmas-e jég alatt személyek keresésére, mentésére	
9.4.4 A szervezet/alegység alkalmas-e szennyezett (egészségre ártalmas) vízben történő tevékenységre	

SZERVEZETI ÉS MŰVELETI IRÁNYELV A NEMZETI MINŐSÍTÉSHEZ
Alapvető szakmai követelmény a mentésbe bevonható hazai kutató-mentő feladatokat ellátó alegységhez
- **búvár tevékenység** –

Megjegyzések:

Mellékletei: Bemutató Hátteranyag (készíti: szervezet). Záró Összefoglaló Jelentés (készítő: területi szerv)

Kelt, ... ,.....év. .... hó ..... nap.

.....
BM OKF által kijelölt minősítő csoport vezetője

.....
Önkéntes mentőszervezet vezetője

.....
BM OKF területi szervének vezetője